

TURISTICKÝ PRŮVODCE

CHÂTEAU DE
CHENONCEAU

ZÁMEK CHENONCEAU, ZÁMEK UROZENÝCH DAM

Katherine Briçonnet 1494 - 1526

Jako manželka Thomase Bohiera, královského pokladníka Františka I., je Katherine Briçonnet skutečnou vedoucí osobností během původní výstavby. Zámek je postaven dle plánů benátských paláců a po zásahu Katheriny se mu přezdívá Logis Bohier. Katherine je také první z „urozených dam“ zámku Chenonceau, jež hrají důležitou roli při zkrášlování jak zámku, tak i jeho zahrad.

Diana z Poitiers (Diane de Poitiers) 1499 - 1566

Král Jindřich II (Henri II) v roce 1547 věnoval zámek Chenonceau své vyvolené Dianě de Poitiers, u níž se spojuje krása, inteligence a obchodní smysl ... a Diana vytváří na zámku ty nejkrásnější a nejmodernější zahrady té doby. Postavením slavného mostu přes řeku Cher, Diana obohacuje zámek Chenonceau svou jedinečnou architekturou ve světě.

Kateřina Medicejská (Catherine de Médicis) 1519 - 1589

Vdova po Jindřichovi II (Henri II), Kateřina Medicejská (Catherine de Médicis) vyhání Dianu a ještě více zkrášluje zahrady a pokračuje v architektonickém díle. Zvyšuje galerii na dvě patra pro pořádání štědrých slavností. Královna regentka vládne království ze svého zeleného salónku, uvádí v Chenonceau italskou okázalost a zavádí svrchovanost mladého krále.

Luisa Lotrinská (Louise de Lorraine) 1553 - 1601

V roce 1589, po smrti svého chotě Jindřicha III (Henri III), Luisa Lotrinská (Louise de Lorraine) se uchyluje do zámku a truchlí celá v bílém, podle dvorské etikety. Všemi zapomenuta, přesto se snaží udržet životní styl královské vdovy. Svůj čas věnuje četbě, užitečné činnosti a modlitbě. Její odchod na věčnost poznamenává konec královské přítomnosti na zámku Chenonceau.

Louise Dupin 1706 - 1799

V 18.století, kdy dokonalost reprezentuje století osvícenství, Louise Dupin vrací zámku svou nádheru a okázalost. Udržuje na zámku brilantní salón a obklopuje se elitou spisovatelů, básníků, vědců a filozofů, jako jsou Montesquieu, Voltaire či Rousseau. Uváží ochránkyně Chenonceau, svědomitě pečuje o zámek v době Velké francouzské revoluce. Svůj odpočinek našla v parku Francueil.

Apolline, hraběnka de Villeneuve 1776 - 1862

V roce 1799 si Apolline de Guibert bere za manžela hraběte de Villeneuve, dědice zámku Chenonceau po praradě Louise Dupinové. Oba se zánícením věnují obnově jeho někdejšího lesku: nechávají restaurovat památky, vrací krásu zahradám... Hraběnka je vášnivou botaničkou a ve slavné aleji „Grande Allée“ nechá vysadit platany, obnoví „Zelenou zahradu“ a znovu zde dá vysadit morušovník bílý. Její unikátní chov bourců morušových jí vynese významná ocenění.

Marguerite Wilson Pelouze 1836 - 1902

V 19.století, Marguerite Wilson, původem z průmyslové buržoazie, v roce 1864 se rozhodla vytvořit monument a z parku realizuje okázalé divadelní jeviště. Vydává obrovskou částku na rekonstrukci parku, jako své doby Diane de Poitiers. Až temná politická aféra ji přivádí na mizinu. Zámek Chenonceau je prodán, pak ještě jednou až do roku 1913.

Simonne Menier 1881 - 1972

Během první světové války, daleko od zákopů, Chenonceau pociťuje bolesti války. Simone Menier, hlavní vojenská ošetřovatelka, spravuje nemocnici zřízenou ve dvou galeriích zámku, předělaných a financovaných rodinou (Čokoláda Menier). Přes 2 000 raněných se zde léčilo, až do roku 1918. Tato statečnost ji inspiruje k mnohým odvážným akcím během druhé světové války (1939 - 1945).

Při výstavbě zámku Chenonceau v 16.století na řece Cher, Thomas Bohier a jeho manželka Katherine Briçonnet zbořili hrad a mlýn s opevněním rodiny Marques a ponechávají si jen hradní věž : Věž Marques, kterou přestavují ve stylu renesance.

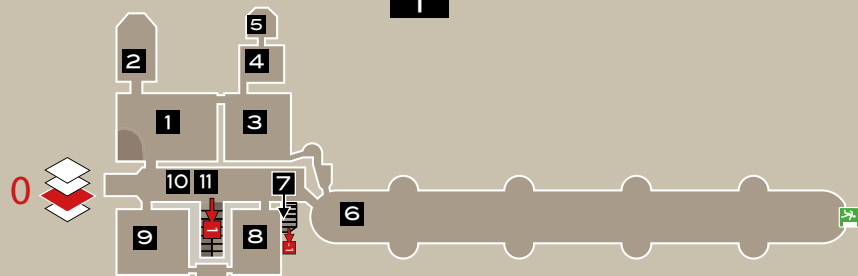
Nádvoří bylo upraveno podle plánů bývalého středověkého zámku ohraničeného vodním příkopem.

Vedle věže stále přetrvává studna, zdobená motivy bájně zvěře a orlem, emblémem rodiny Marques.

Bližšie se k zámku, postavenému na základech starého opevněného mlýna, přicházíme ke vstupní monumentální bráně. Z doby Františka I (François 1er) na vstupních dřevěných vratech jsou vyřezány a namalovány : vlevo, zbraně Thomase Bohiera a vpravo zbraně jeho manželky Katherine Briçonnet. Stavitelé zámku Chenonceau doplnili výzdobu salamandra (mloka) o nápisy od François I : „FRANCISCUS DEI GRATIA FRANCORUM REX - CLAUDIA FRANCORUM REGINA“ (*François, z Boží vůle král Francie a Claude, královna Francie*).

NÁDVOÍ A VĚŽ MARQUES

V této místnosti bývali ozbrojenci, odpovědní za královskou ochranu.

Krb ze 16. století zdobí znak Thomase Bohiera. Na dubových dveřích (z doby renesance), pod postavami patronů (svaté Catherine a svatého Thomase), je nápis od Thomase Bohiera a Katherine Briçonnet : „Když přijdou sem, budou si mne pamatovat“, což vlastně znamená : „Jestli se mi podaří postavit Chenonceau, budou na mne všichni vzpomínat“:

Na stěnách je série vlámských gobelinů ze 16. století, jež představují scény ze života na zámku, žádost o sňatek, lovecké výjevy.

Truhly jsou z období gotiky a renesance. V 16. století obsahovaly stříbrné přebory, nádobí a gobelíny, s nimiž Dvůr cestoval z jednoho sídla na druhé.

Vystupující stropní trámy nesou ve znaku dvě propojená písmena „C“ od Kateřiny Medicejské (Catherine de Médicis). Na podlaze jsou pozůstatky keramické majoliky ze 16. století.

STRÁŽNICE

Od strážnice vstupujeme dveřmi se sochou Panny Marie do Kaple.

Na stěnách můžeme ještě číst nápisy ve staré angličtině z let 1543 a 1543, které zde zanechali skotští strážci královny Marie Stuartovny: při vstupu vpravo „Hněv člověka nepřináší Boží spravedlnost“ a „Nenechte zlo zvítězit“. Chránová mozaiková okna z 20. století (1954), jejíž originály byly zničeny při bombardování v roce 1944 jsou dílem mistra skláře Maxe Ingrandy.

V pravé lóži je Madona s dítětem z mramoru z Carrare od Mino da Fiesole.

Dominantou je královská tribuna z roku 1521, z níž královny sledovaly bohoslužby. Vpravo od oltáře je stolec zdobený erbem rodiny Bohier.

Na stěnách můžeme ještě číst nápisy ve staré angličtině z let 1543 a 1543, které zde zanechali skotští strážci královny Marie Stuartovny: při vstupu vpravo „Hněv člověka nepřináší Boží spravedlnost“ a „Nenechte zlo zvítězit“. Na stěnách jsou kresby s náboženskými motivy :

- Il Sassoferato : Panna Marie s modrým závojem
- Alonso Cano : Ježíš hlásá slovo Boží před Ferdinandem a Isabelle
- Jouvenet : Nanebevzetí Panny Marie
- Sebastiano del Piombo : Uložení do hrobu
- Murillo : Svatý Antonín z Padoue
- - Vlámská škola z 15. století: Zvěstování Panny Marie.

Kaple byla chráněna v průběhu Velké francouzské revoluce díky nápadu majitelky paní Dupin, vytvořit z kaple zásobárnu dřeva, zakrývajíc tak náboženský charakter prostředí.

KAPLE

Tato místnost byla nejoblíbenějším pokojem Diany de Poitiers, milostnice krále Jindřicha II (Henri II), již věnoval zámek Chenonceau. V roce 1559, kdy Jindřich II (Henri II) byl zabit v souboji muže proti muži kapitánem svých skotských strážců, Gabrielem Montgomery, tak vdova královna Kateřina Medicejská (Catherine de Médicis) získává zpět zámek Chenonceau od Diany a výměnou jí dává zámek Chaumont-sur-Loire.

Krb od Jeana Goujona, francouzského sochaře ze Školy ve Fontainebleau a trámový strop nesou iniciály krále Jindřicha II (Henri II) a Kateřiny Medicejské (Catherine de Médicis) : Propletená písmena H a C, mohou vytvořit D, jméno Diany de Poitiers. O jejich renovaci se postarala paní Pelouze.

Postel s baldachýnem, křesla krále Jindřicha II (Henri II) jsou pokryty kůží z Cordoue a nádherný mozaikou vykládaný stůl vedle postele, pocházejí z doby renesance.

Velmi krásné dílo z bronzu „Diane d'Anet“ z 19.století vyvolává vzpomínku na milostnici krále.

Na krbu stojí za pozornost portrét Kateřiny Medicejské (Catherine de Médicis), který namaloval Sauvage. Dva gobelíny z Flander ze 14.století značných rozměrů reprezentují : - Vítězství síly, usazené na voze taženém dvěma lvy a obklopené postavami ze Starého Zákona. Na horní obrubě je latinská věta vyjadřující : „Ten, kdo z celého srdce miluje nebeské dary, necouvne před skutky, jež mu nařizuje Zbožnost“.

Vítězství lásky k bližnímu. Obklopena biblickými příběhy, v jedné ruce má srdce a v druhé slunce. Latinský emblém vyjadřuje následující : „Ten, jenž v nebezpečí prokáže odvážné srdce, po smrti bude odměněn Svátostí nejsvětější“.

Vlevo od okna : Obraz - Kristus zbaven oděvu, je dílem Ribalta, Mistra z Ribera. Vpravo od krbu : Madona s dítětem od Murillo. Pod tímto obrazem je knihovna, obsahující archiv Chenonceau, s jedním dokumentem vystaveným ve vitrině, na němž můžeme rozpoznat podpisy Thomase Bohier a Diany de Poitiers.

POKOJ DIANY DE POITIERS

Vedle dveří se nacházejí dva italské pokoje ze 16.století.

Na stěnách je kolekce obrazů od malířů, z nichž nejvýznamnější jsou :

- Tintoret : Královna ze Sáby a Portrét dóže
- Jordaens : Opojná bylina silenka
- Golsius : Samson a lev
- Ribera : Tři biskupové
- Jouvenet : Ježíš vyhánějící obchodníky z chrámu
- Spranger : Alegorický výjev, malba na kovu.
- Véronèse : Studie hlavy ženy
- Van Dyck : Láska k opici
- Andrea del Sarto : Svatá rodina
- Bassano : Scény ze života svatého Benedikta
- Corregio : Mučednice
- Jouvenet : Héliodore
- Poussin : Útěk do Egypta, Únos Hébé, Únos Ganyméda.

Tato místnost, pojmenovaná podle oblíbené barvy Kateřiny Medicejské, což dokazuje strop z 16. století, který se dochoval ve svém původním stavu, jí sloužila jako pracovna.

Po smrti svého manžela Jindřicha II. se stala regentkou a z těchto komnat vládla Francii. Na stropě vidíme dvě propletená písmena „C“, její iniciály.

ZELENÝ POKOJ

V této malé místnosti přiléhající k její pracovně si Kateřina Medicejská zřídila svou bohatou knihovnu. Otevírá se nám nádherný výhled na řeku Cher, ostrůvek a Dianinu zahradu. Kazetový strop z dubového dřeva v italském stylu s malými visacími klíči, pochází z roku 1525, je prvním kazetovým stropem ve Francii.

Nese iniciály stavitelů zámku, T.B.K, pro Thomase Bohier a Katherine Briçonnet. Aby se zabránilo výskytu pavučin, je strop vyroben z kaštanového dřeva.

KNIHOVNA (NAZÝVÁNA OD STŘEDOVĚKU LIBRAIRIE-KNIHKUPECTVÍ)

Z pokoje Diany de Poitiers se malou chodbou dostáváme do galerie.

V roce 1576 podle plánů Philliberta de l'Orme, Kateřina Medicejská (Catherine de Médicis) nechává postavit stavitelem Jeanem Bullant, galerii na mostě Diany de Poitiers.

Je dlouhá 60 metrů, široká 6 metrů, osvětlena 18 okny, podlaha je vydlážděna vápenným tufem a břídlicí, s trámovým stropem, je to nádherný sál pro pořádání bálů.

Galerii slavnostně otevřela Kateřina Medicejská (Catherine de Médicis) v roce 1577 na počest svého syna krále Jindřicha III (Henri III).

Na obou koncích místnosti jsou dva krásné renesanční krby, jeden z nich, pouze dekorativní, okolo jižních dveří, které vedou k levému břehu řeky Cher.

Na počátku 19.století je galerie vyzdobena medailóny pocházejícími z Muzea malých Augustínů, připomínající slavné historické osobnosti.

Během první světové války, majitel Chenonceau pan Gaston Menier, zřídil v zámku na vlastní náklady nemocnici, jejíž různorodá oddělení a péče zaplnily všechny sály zámku.

Řeka Cher byla za druhé světové války demarkační čarou. Vstup do zámku se tím nacházel v okupované zóně (na pravém břehu). Z galerie, jejíž jižní dveře vedly na levý břeh řeky, bylo umožněno Odboji (Resistance) převádět značný počet lidí do svobodné zóny.

GALERIE

Kuchyně na zámku Chenonceau jsou instalovány na pevných základech, jež tvoří dva první pilíře zasazené v korytě řeky Cher.

Příprava jídel je nízká místnost se dvěma skříženými klenbami. Její krb ze 16.století je největším na zámku, vedle se nachází pec na pečení chleba.

Příprava dezertů sloužila současně jako :

- jídelna pro personál zámku a dříve pro královské pobočníky a společníky Luisy Lotrinské (Louise de Lorraine).
- v řeznictví jsou ještě vidět háky na zavěšení

zvěřiny a řeznický špalek na porcování masa.

- Spíž na skladování potravin

- most vedoucí přímo do kuchyně. Přecházející od jednoho pilíře ke druhému, je vidět plošinu, kde přistávaly lodě se zásobováním (podle legendy, je plošina nazývána Dianina koupel nebo Koupel královny). Během první světové války dostaly renesanční kuchyně moderní zařízení, což usnadňovalo proměnu zámku na nemocnici.

KUCHYNĚ

V tomto sále se nachází jeden z nejkrásnějších krbů renesance. Na plášti se nachází nápis Thomase Bohiera : „Přijde-li včas, bude si mne pamatovat“ - jenž je obdobou jeho erbů nad dveřmi, doplněny dvěma sirénami.

Zařízení se skládá ze tří francouzských komod z 15.století a italského kabinetu ze 16.století. Jsou vyjimečné svým ozdobným vykládáním perletí a slonovinou, ryté perem. Nábytek byl svatebním darem od Františka II (François II) pro Marii Stuartovnu.

Na stěně je portrét Diany de Poitiers, Diana lovkyně, vytvořeno malířem Le Primatice, ze Školy ve Fontainebleau. Obraz byl namalován v Chenonceau v roce 1556; na jeho rámu jsou zbraně Diany de Poitiers, vévodkyně z Etampes.

Na obou stranách jsou : Tři portréty mužů z Ravesteyn, jeden autoportrét od Van Dycka a obraz Žena s nabíraným límcem od Mierevelta. Vedle se nachází velký portrét Diany lovkyně od Laury Victoire Mancini. Vévodkyně Mercoeur, která je neteří Mazarina a manželkou Ludvíka II (Louis II), vévody z Vendôme, se stala majitelkou zámku Chenonceau v 18.století.

Okolo okna : Archimédés od Zurbarana a Dva biskupové: Německá škola 15. století.

Vpravo od krbu jsou Tři grácie, jež vytvořil Van Loo a představují dvorní dámy z Nesle : Dámy z Châteauroux, z Vintimille, z Mailly, tři sestry, postupné milostnice krále Ludvíka II (Louis II).

SALÓN KRÁLE FRANTIŠKA I (FRANÇOIS I)

Salón nabízí kolekci francouzského malířství ze 17. a 18. století :

- Van Loo : Portrét krále Ludvíka XV (Louis XV)
- Nattier : Princezna z Rohan
- Netscher : Portrét Chamillarda, ministra Ludvíka XIV (Louis XIV) a Portrét muže.
- Jean Ranc : Portrét Filipa V (Philippe V), španělského krále a vnuka Ludvíka XIV (Louis XIV).

Velký portrét bankéře Ludvíka XIV, Samuela Bernarda od malíře Mignarda.

Nesmírně bohatý Samuel Bernard byl také otcem paní Dupin, portrét od Nattiera podtrhuje její půvab a inteligenci.

Louise Dupin (1706 - 1799), příbuzná George Sandové, se stala majitelkou zámku Chenonceau v 18.století. Ochránkyně encyklopedistů přijala na zámku Voltaira, Rousseau, Montesquieu, Diderota, d'Alemberta, Fontenelle a Bernardina de Saint-Pierre. Její добрota, štedrost a inteligence ušetřily zámek Chenonceau od zničení v době francouzské revoluce.

Na památku své návštěvy na zámku Chenonceau 14. července 1650, Ludvík XIV (Louis XIV) věnoval později svému strýci vévodovi z Vendôme svůj portrét od Rigauda - s nádherným rámem od Lepautre, jenž byl vytvořen ze čtyř obrovských kusů dřeva - a také nábytek pokrytý gobelíny z Aubusson a stolec od slavného uměleckého truhláře Boulle.

Na renesančním krbu, salamandr a hranostaj vyvolávají vzpomínku na Františka I (François I) a na královnu Klaudivii Francouzskou (Claude de France).

Na převisu stropních trámů můžeme vidět iniciály rodiny Bohier (T.B.K.)

Na východní stěně je obraz s Jezulátkem a svatým Janem Křtitelem (Jean-Baptiste) od Rubense, jenž byl zakoupen pro Josefa Bonaparte, dosazeného na španělský trůn bratrem Napoleonem I.

SALÓN LUDVÍKA XIV (LOUIS XIV)

Dvorana je krytá řadou klenbových oblouků s postupně posunutými klíny, tvořícími tak lomené linie.

Kalichy jsou zdobeny listy, růžemi, hlavami andělů, bájnými přeludy a rohy hojnosti.

Vytvořena v roce 1515, je ukázkou jednoho z nejkrásnějších dekorativních děl řezbářského umění první francouzské renesance.

Při vstupu nad dveřmi ve dvou výklencích jsou sochy svatého Jana Křtitele (Jean-Baptiste), (jenž je svatým patronem zámku Chenonceau) a italské madony, podle slohu Luca Della Robbia. Lovecký stůl z italského mramoru s benátským lvem je renesanční. Na konci dvorany se nachází Panna s dítětem ze dřeva, pocházející z 18. století.

Moderní mozaikové okno nad vstupními dveřmi (1954) je dílem mistra skláře Maxe Ingrandy a představuje legendu svatého Huberta.

DVORANA

Ze dvorany vedou dubové dveře ze 16.století ke schodišti. Vyřezávaná křídla dveří představují Starý zákon (v postavě ženy se zavázanýma očima, knihou a poutní holí) a Nový zákon (s odhalenou tváří, držíce palmovou ratolest a kalich).

Schodiště vedoucí do prvního poschodí je význačné tím, že je jedním z prvních přímých schodišť, kde schody i zábradlí pokračují bez přerušení, postavené ve Francii podle italského modelu. Je kryté točitou klenbou s žebrovím protínajícím se v pravém úhlu, spoje jsou zdobeny klíny, kazety stropu jsou ozdobeny obrazy s lidskými postavami, ovocem a květinami (některé z motivů byly vytvořeny za Velké francouzské revoluce).

Schodiště o dvou zábradlích má odpočívadlo ve formě lodžie s balustrádou, odkud můžeme vidět řeku Cher.

Krásný starobylý medailón zdobící začátek druhého stoupání, představuje bystu ženy s rozčuchanými vlasy.

SCHODIŠTĚ

Vstupní hala v prvním poschodí je vyložena malými kachličkami z pálené hlíny s květinovými motivy lilie překřížené jelením paroží. Strop má nosné trámy. Nad dveřmi jsou mramorové medailóny s románskými císaři, dovezené Kateřinou Medicejskou (Catherine de Médicis) z Itálie: Galba, Claude, Caligula, Vitellius a Néron.

Následuje šest gobelínů z Audenarde ze 17. století, jež představují výjevy z lovu podle kreseb od Van der Meulen. Hala vede na balkon, odkud je vidět věž Marques, která vytyčuje půdorys středověké pevnosti. Vpravo je zahrada Diany de Poitiers, lemována terasami a spravována kanceláří správy zámku. Naproti je intimnější zahrada Kateřiny Medicejské (Catherine de Médicis) s bazénem.

DVORANA KATHERINE BRIÇONNET

Tento pokoj je takto pojmenován na upomínku dvou dcer a tří snach od Catherine de Médicis. Její dcery: Královna Margot (manželka Jindřicha IV, Henri IV), Elisabeth de France (manželka Filipa, španělského krále, Philippe II d'Espagne), její snachy: Marie Stuartovna (manželka Františka II, François II), Alžběta Rakouská-Elisabeth d'Autriche, (manželka Karla IX, Charles IX) a Luisa Lotrinská- Louise de Lorraine, (manželka Jindřicha III, Henri III). Kazetový strop ze 16. století je složen z obložení v předpokojí apartmánů Louise de Lorraine. Krb z období renesance. Zdi jsou potaženy sbírkou gobelínů z Flander, pocházejících ze 16. století a představují: Sídlo Tróje a únos Heleny, Cirkusové hry v Koloseu a Korunovace krále Davida.

Vlevo od krbu se nachází část gobelínu ze 16. století a připomíná epizodu ze života Samsona. Nábytek se skládá z velké postele s baldachýnem, kolébky z 16. století, dvou gotických komód z různobarevného dřeva z 15. století, okovaného cestovního kufru, dvou křesel a dvou renesančních stolů, z nichž jeden jídelní. Na zdech:
- Rubens: Obdiv mágů (zástupců královského dvorního soudce), obraz zakoupen od španělského krále, je částí díla, jež se nachází v Muzeu Prado.
- Mignard: Portrét vévodkyně z Olonne.
- Italská škola ze 17. století: Apollon u Admète argonauta (argonautes, podle řecké mytologie - je skupina bohatýrů)

POKOJ PĚTI KRÁLOVEN

Pokoj Kateřiny Medicejské (Catherine de Médicis) je zakončen dřevěným stropem z malovaných a pozlacených čtvercových kazet. V jednotlivých políčkách můžeme zhlédnout početné iniciály. Nachází se tu erb Medicejských (Médicis) a v centru pak propletená písmena „C“ a „H“ od Kateřiny (Catherine) a od Jindřicha II (Henri II). Ostatní kazety jsou zdobeny vyřezávanými motivy rostlin, připomínající strop zeleného pokoje. Přepychový vyřezávaný nábytek pokoje a vzácná sbírka gobelínů z Flander pocházejí ze 16.století. Tyto gobelíny ilustrují biblický námět - Život Samsona.

Jsou pozoruhodné zejména svými obrubami, vyplněnými motivy zvířat a symbolizují přísloví (Dovednost je nadřazena Lsti) a bajky jako Rak a Ústřice. Uprostřed místnosti je typická renezanční postel s baldachýnem, zdobená dekoračními sufity, ozdobnými sloupky, portréty z profilu inspirované antickými medailemi. Vpravo od postele je obraz malovaný na dřevě, Nauka o lásce od Le Corrège. Malovaná verze obrazu na plátně se nachází v Národní galerii v Londýně. Krb, jeho výzdoba a podlaha s dlaždicemi jsou renesanční.

POKOJ KATEŘINY MEDICEJSKÉ (CATHERINE DE MÉDICIS)

Pokoj Kateřiny Medicejské (Catherine de Médicis) umožňuje vstup do dvou malých apartmánů, kabinetů rytin. První místnost dává vyniknout nádhernému stropu, jenž je ozdoben obrazem a elegantním krbem, svědectvím dekorativního umění pro paní Dupin v 18.století. V druhé místnosti s výhledem na řeku Cher je strop i krb z doby renesance. Kabinet shromažďuje ucelenou a pestrou sbírku kreseb, obrazů a rytin, reprezentujících zámek v různých dobách. Ze 16.století od Diany de Poitiers, jsou zde kresby červenou hlínou (první dokument zobrazuje most) až po akvarely architektů z 19.století, na nichž můžeme sledovat velké etapy stavby zámku Chenonceau, proměny projektů rozdílných majitelů, ale také tvorbu zahrad.

KABINET S RYTINAMI

Galerie Medicejských (Médicis) v prvním poschodí zámku odhaluje původní sbírku obrazů, gobelínů, zařízení, nábytku a uměleckých předmětů : „Zámek Chenonceau“, olejová malba s podpisem Pierre-Justina Ouvrié (1806-1879), „Řeka Cher“ gobelín od Neuilly (1883), dvoudílný příborník z doby velké epochy, původní nábytek zámku Chenonceau... Aniž bychom zapomněli na Kabinet kuriozit. Dokumenty a archívy umožňují lépe pochopit etapy výstavby a významné události, které poznamenaly historii zámku. Tato prohlídka je obohacena o životopisy osmi pozoruhodných žen, jež napříč stoletími bděly nad osudem zámku Chenonceau

GALERIE MEDICEJSKÝCH (MÉDICIS)

Tato místnost vyvolává vzpomínku na Césara, vévodu z Vendôme, syna krále Jindřicha IV (Henri IV) a Gabrielle d'Estrées, strýce Ludvíka XIV (Louis XIV), který se stal majitelem zámku Chenonceau v roce 1624.

Muž se železnou maskou nebyl nikdo jiný než jeho druhý syn, François de Vendôme, vévoda z Beaufortu. Po pokusu o atentát na kardinála Mazarína byl uvězněn ve Vincennes, odkud za neuvěřitelných okolností uprchl. Po této události vyjednal César de Vendôme sňatek svého prvního syna Ludvíka de Mercœur s neteří kardinála Mazarína, Laure Victoire Mancini, čímž zpečetil usmíření. Slavnost se konala 14. července 1650 v Chenonceau za přítomnosti krále Ludvíka XIV., královny matky a kardinála. Proto se v salonu nesoucím jeho jméno nachází portrét panovníka, který jim sám věnoval. Novomanželé obdrželi jako svatební dar zámek Chenonceau během svatby v Paříži, 4. února 1651.

Za povšimnutí stojí :

- krásný strop s trémovým, podepřený římsou zdobenou hlavněmi děl

Pozlacený renesanční krb s malbami zbraní Thomase Bohiera pochází z 19. století.

Okno vedoucí na západ je orámováno dvěma dřevěnými podpěrnými sloupy, ztvárněnými do ženské podoby ze 17. století.

Stěny jsou pokryty třemi gobelíny z Bruselu ze 17. století - Cyklus de Cérès, ilustrující mýtus střídání ročních období : Cérès, bohyně vegetace, rostlinstva, musí nechat svou dceru Proserpine, přebývat v pekle (na podzim a v zimě), na Olympu (v létě) a na jaře se s ní znovu setkává, jak začne vše bohatě kvést a nastává úroda. Tři velmi krásné typické obruby z Bruselu zobrazují girlandy s ovocem a květinami, vycházející z rohu hojnosti. Postel s baldachýnem a nábytek v místnosti pocházejí z období renesance.

Vlevo od okna :

Murillo: Svatý Josef a malý Ježíš

POKOJ CÉSARA Z VENDÔME

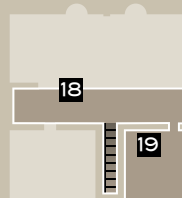

Tento pokoj vyvolává vzpomínku na Gabrielle d'Estrées, milostnici a velkou lásku krále Jindřicha IV (Henri IV) a matku jeho legitimního syna jménem César de Vendôme. Trémový strop, podlaha, krb a nábytek jsou renesanční. U postele s baldachýnem se nachází gobelín z Flander ze 16. století, nazván - Výjevy ze života na zámku a láska.

Další tři stěny jsou potaženy řadou velmi vzácných gobelínů z Bruselu ze 17. století, nazvané Měsíce Lucase : Červen (měsíc ve znamení Raka a období střihání ovcí), červenec (ve znamení Lva a doby lovu se sokolem), srpen (ve znamení Panny a platby za sklizeň úrody). Jejich návrhy, skicy jsou od Lucase de Leyde, přítele Dürera. Nad skříní se nachází obraz od Michiele Coxsie „Raphaël du Nord“ (16. století), který představuje Svatou Cecílii, patronku hudebníků. Nade dveřmi visí obraz od Ribaltý: Dítě s beránkem.

POKOJ GABRIELY (GABRIELLE D'ESTRÉES)

V hale v druhém poschodí jsou zachovány ve velmi dobrém stavu objekty, které prošly restaurací v 19. století na žádost Madame Pelouze, tou dobou majitelky zámku. Práci se ujal Roguet, žák francouzského architekta Viollet-le-Duc.

Za povšimnutí stojí gobelín z Audenarde ze 16. století, jenž podrobně ilustruje bitvu na Kosově poli, (Bitva na polích Merles - 15. června 1389). Nerozhodný výsledek tohoto boje, kde proti sobě bojovali křesťanští princové z Balkánu

a Otomanská říše, byl vyřešen uzavřením smíru mezi srbskou královnou Milicou a Sultánem Bayezidem I.

Na obou stranách gobelínu jsou dvě díla od Pierra Justina Ouvrié, přítele Eugène Delacroix, jež reprezentují zámek Chenonceau.

Dvě komody, dva stoly a také dlažba na podlaze pocházejí z období renesance.

Od 18. do 19. století se hala ve druhém poschodí běžně nazývala Bourbon Vendôme.

HALA BOURBON VENDÔME

Po zavraždění svého manžela krále Jindřicha III (Henri III) mnichem Jacques Clément, 1. srpna 1589, Luisa Lotrinská (Louise de Lorraine) se uchyluje do zámku Chenonceau k rozjímání a modlitbám.

Obklopena úzkým kruhem svých věrných a stále oblečena v bílém podle etikety královského smutku, byla přejmenována na „Bílou královnu“. Kolem původního stropu byl její pokoj rekonstruován. Pokoj je ozdoben symboly smutku: peřím (kde křídla ptáků symbolizují trápení a duševní muka), stříbrnými slzami, hrobníkovou lopatou, vdovskými šňůrami kolem pasu, trnovými korunami a řeckým písmenem lambda (l) iniciálou Luisy, která je propojena s písmenem hetâ (h) Jindřicha III (Henri III), jehož portrét od François Clouet zdobí věžičku v rohu.

Gotický Kristus s trnovou korunou, Náboženský námět (část oltáře ze 16. století) a Doba modlení, zdůrazňující pietní a smuteční atmosféru pokoje. Postel a nábytek pokoje pochází ze 16. století. Mramorová socha ze 14. století, Madona z Trapani (autor: Nino Pisano).

Jeptišky, které Luisa Lotrinská (Louise de Lorraine) přijala do zámku ve třetím patře, se navrátily do kláštera až v 17. století.

POKOJ LUISY LOTRINSKÉ (LOUISE DE LORRAINE)

ZAHRADA DIANY DE POITIERS

Uspořádání zahrady (12 000 m²) se od doby jejího vytvoření Dianou de Poitiers nezměnilo, ale jeho současný plán je dílem Achilla Duchêne (1866-1947). Tato zahrada je řízena Správou zámku ze samostatného domu, který byl za Kateřiny Medicejské (Catherine de Médicis) obýván správcem. Dvě kolmé aleje a dvě aleje úhlopříčné vymezují hranice, osm velkých trojúhelníků trávníku jsou zdobeny spirálami keřů svatoliny. Ve středu zahrady se opět nachází původní vodotrysk, jako za časů Diany de Poitiers.

Zvýšené terasy, jež chrání zahradu před rozvodněním řeky Cher jsou ozdobeny mělkými nádobami a poskytují výhled na keře, tisy, keře okrasného brslenu, zimostráz a kalinu vavřínovou, jež ladí s linií francouzského středohoří. Více než sto keřů ibišku na stoncích tu kvetou v létě. Květinové záhony mezi těmito keři podtrhují přesnou geometrii zahrady. Kolem zahrady se vinou růže Iceberg a pokrývají stěny, jež podepírají terasy.

ZAHRADA KATEŘINY MEDICEJSKÉ

Více intimní (5 500 m²), zahrada královny Kateřiny Medicejské (Catherine de Médicis) je obrazem vytříbené dokonalosti.

Aleje vedoucí k vodě a parku, poskytují nádherný výhled na západní fasádu zámku. Jeho design je založen na pěti zatravněných panelech kolem elegantního kruhového bazénu osázeného zimostrázem. Na východní straně je zahrada lemována pobřežním přewisem, kde rostou pnoucí se růže „Clair-Matin“.

Keře růží a záhony nízkých zakulacených trsů levandulí dávají vyniknout harmonické trase. Vyhledka severním směrem, kde se nachází Zelená zahrada (Jardin vert) a Oranžerie (Orangerie), je dílem Bernarda Palissy.

ZELENÁ ZAHRADA (JARDIN VERT)

Navržen lordem Seymour v roce 1825 pro komtesu de Villeneuve, tehdejší majitelku a uznávanou odbornici v botanice, která si přála anglický park. Zelená zahrada se nachází naproti severní strany Kateřiny Zahrady.

Kolekce pozoruhodných stromů vytváří stín travnaté zahradě. Tento celek prastarých stromů s bohatým větrovím se skládá ze : tří platanů, tří modrých cedrů, španělské jedle, katalpy, kaštanu, dvou jedlí obrovských, zvaných douglasky, dvou sekvojí, trnovníka akátu, černého ořechu a zeleného dubu.

Oproti renesanční fontáně se nachází Hortulus (krajinka), ve které najdete celou paletu rostlin a odrůd révy z oblasti Val de Loire. V 17.století Kateřina Medicejská (Catherine de Médicis) si zvolila toto místo pro drůbež, domácí zvířectvo a voliér pro své plectvo.

ZAHRADA RUSSELLA PAGE

Tato zahrada je přímo inspirovaná původními deskami Russella Page (nevidané, znovu nalezené dokumenty), jež byli uchovávané v rodinných archívech.

Byla zpřístupněná v létě 2018 a vzdává hold věhlasnému zahradnímu architektovi, mistru mnohých mladých současných tvůrců. Po Retrospektivní výstavě v roce 1991 do Chenonceau přichází fauna od Françoise Xaviera Lalanne, sochaře a mistra umění bronzů, a obohacuje záhony „anglické“ zahrady. Russell Page a François Xavier Lalanne konverzují na poli umění, ve kterém jsou všechny sny povoleny a kde se shledávají zvířata a rostliny...

Nasyčen zpěvem ptáků a barvami květů - stejně jako malíř připravující svou paletu - hledá Russell Page svou ideální zahradu ve všech zahradách, jež vytváří... Zahradu, která v nás chce jednoduše probudit city a navrátit nám dětskou spontánnost.

KVĚTINOVÁ ZAHRADA

Užitková zahrada je otevřena a zve k prohlídce. Je uspořádána do dvanácti čtverců, lemována jabloněmi a stonkovými růžemi Queen Elisabeth, na ploše přes jeden hektar. Dvanáct zahradníků kultivuje stovku odrůd řezaných květin, jež vyžaduje květinová dekorace zámku a více než 400 růží. Návštěvníci zde mohou najít také mnoho odrůd zeleniny a rostlin. Také spoustu podivuhodných květin jako tropické rostliny tuberózy (noční hyacint) a agapanthusy (kalokvět). Dva starobylé skleníky umožňují kultivaci cibulek hyacinty, amarylky, narcisů, tulipánů a výsadbu sazenic. Ptáci a zvířata v parku vypadají spokojeně v blízkosti oslíků v Chenonceau.

LABYRINT

Umístěn na mýtině parku o 70 hektarech, italský labyrint byl realizován na přání Kateřiny Medicejské (Catherine de Médicis). Je zde vysázeno na 2 000 tisů na prostoru přes jeden hektar. Uprostřed je zvýšená besídka, ze které můžeme z výšky shlédnout celý labyrint. Toto malé stavení je obrosteno živým vrbovým proutím. Nad sochou Venuše stojí na vrcholu kmene cedru nymfa s dítětem Bacchus v náručí. Alej roubená nádobami s vysázenými zimostrázy a břečťanem ohraničuje celý prostor a na východní straně odkrývá výhled na monumenty Karyatid od Jeana Goujon. Karyatidy (sloupy mytologických postav v ženské podobě), Pallas, Cybèle, Atlanťané, Herkules a Apollon, jež zdobí fasádu zámku, byly seskupeny v pozadí Labyrintu.

GALERIE DE DÔMES (BÂTIMENT DES DÔMES)

V této budově s „císařskou“ nebo „filibertovskou“ střechou, kterou nechala postavit Kateřina Medicejská, se nachází královnina lékárna, vinný sklep a snack bar

KRÁLOVNINA APOTÉKA,

vytvořená Kateřinou Medicejskou, nejslavnější z „urozených dam“ z Chenonceau, se znovu zrodí v místech, kde již kdysi přebývala. Tento nový muzejní sál o pozoruhodných proporcích představuje velmi vzácnou sbírku nádob pro lékařské účely typu albarello, pots-canon; krabiček na tabletky; konviček; nádob na theriak a hmoždířů. Díky tomu se místo stalo skvostem údolí řeky Loire. První z léků se kapku podobají „čarodějnickým lektvarům“ - jelení paroží, račí oči, slimáci, ropuchy...hlemýžďí sliz, který je mimochodem stále k dostání. Lékárníci sestavují nejrůznější tinktury s rostlinnou bází. Ty nejběžnější jsou pěstovány v bylinkové zahradě „Jardin des Simples“, což je hlavní lékařský zdroj té doby. Vzdělávací sál představuje historii apoték a některých osobností královnina doprovodu. Mezi nimi nalezneme například učence oplývajícího záhadami Nostradama...

APATYKÁV ZÁHONEK

Tato nová zahrada s léčivými rostlinami doprovází otevření lékárny a obohacuje návštěvu parku. Její architektura je přímo inspirována prostými anglickými zahradami. Cestu obklopenou střihanými tisy uzavírá nádherná fontána. 45 léčivých a aromatických bylin v květináčích nebo v zemi. Rostliny známé od středověku pro své léčivé účinky nebo pro svou chuť: svatolína se stimulačním účinkem, mák, který je známý svými sedativními účinky, absint, který se používá k přípravě mnoha farmaceutických přípravků, dobromysl, přírodní antibiotikum, bazalka, máta, heřmánek a tajemný pelyněk, který snižuje horečku.... Proskurníku si cenili už Egypťané, kteří do svého lektvaru přidávali med... což byl dost možná úplně první bonbon!

SKLEPY DES DÔMES

Vinice zámku překonaly mnohá staletí a jejich majitelé krůček po krůčku dokázali vytvořit prestižní cuvée. Historické sklepy des Dômes z 16. století, zdobené nádhernými klenbami ukrývají prostory, které nabádají k jejich prozkoumání a ke koupi domácích vín, ale také vín AOC Touraine Chenonceaux a mnohých výrobků spojených se světem vinic... Velkou část roku sklepy také nabízí aromatické degustace.

FARMA ZE 16.STOLETÍ

Farma je skvělým celkem ze 16.století, zahrnuje stáje Kateřiny Medicejské (Catherine de Médicis) a začíná zeleninovou zahradou. Stavení ve svém středu skýtá přístřeší květinovému ateliéru, kde pracují tři zahradnice po celý rok. Každodenní péče o květiny ve všech prostorách je nedílnou součástí půvabu zámku Chenonceau. Čerstvé květiny—a nádherná květinová výzdoba jsou důkazem toho, že zámek se neustále snaží přivítat své návštěvníky jako vzácné hosty.

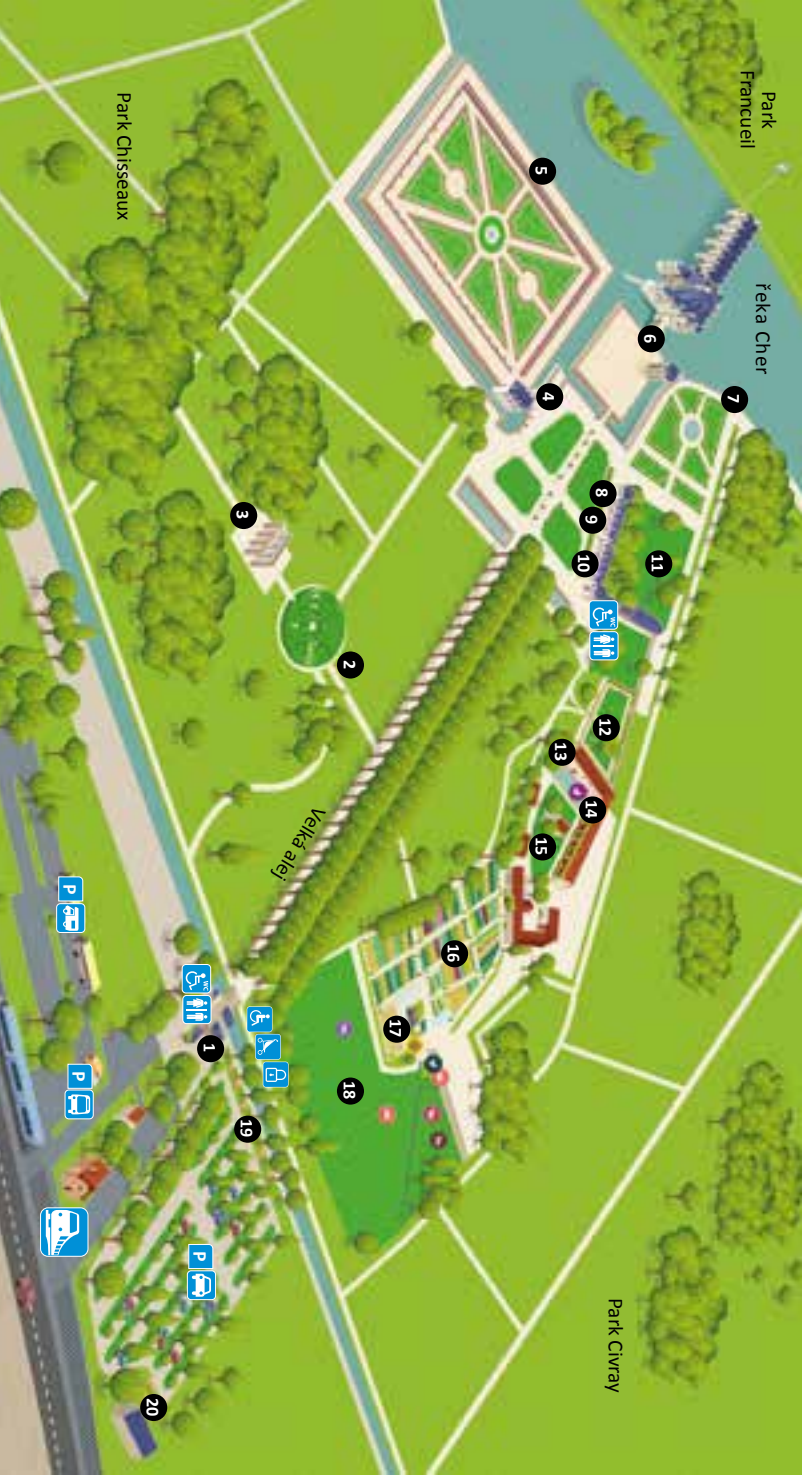
GALERIE SPŘEŽENÍ

Galerie spřežení, umístěná ve stájích farmy ze 16.století, představuje vzácnou kolekci noblesních a venkovských vozů a kočárů pro koňská spřežení. Typicky francouzská spřežení jako bryčka (Break) a vozidla určená pro přepravu (Tonneau) nebo anglická jako Tilbury, jsou součástí dědictví, jež chceme uchovat. Panský kočár nebo venkovské spřežení byly používány především v 19.století a mohou se na venkově ještě vyskytovat...

VOJENSKÁ NEMOCNICE

V letech 1914 až 1918 sloužil zámek Chenonceau jako vojenská nemocnice. Na dvoře statku se nachází identická rekonstrukce, která vypráví celý příběh. Gaston Menier, senátor departementu Seine a Marne, který v té době Chenonceau vlastnil, zřídil na zámku na vlastní náklady dočasnou vojenskou nemocnici. Ve dvou velkých galeriích Kateřiny Medicejské s výhledem na Cher tak bylo umístěno sto dvacet lůžek. V přízemí se nacházel moderní operační sál vybavený jedním z prvních rentgenových přístrojů. Jeho snacha Simonne Menier, manželka jeho syna Georgese a vrchní zdravotní sestra, nemocnici řídila, ošetřovala raněné a spolupracovala s lékaři a chirurgy. Do 31. prosince 1918 zde bylo ošetřeno 2 254 raněných vojáků, většina velmi vážně.

1	Pokladna	6	Zámek – nádvoří – věž Marques	11	Zelená zahrada	16	Květinová zahrada
2	Labyrint	7	Catherinina zahrada	12	Zahrada Russela Page	17	Apatykáňův záhonek
3	Karyatidy	8	Snack	13	Galerie spřežení	18	Park s osly
4	Kancelářství	9	Sklepy des Dômes	14	Vojenská nemocnice	19	Prostor pro piknik
5	Dianina zahrada	10	Apotéka	15	Farma z 16. stol.	20	Prostor pro piknik (zastřešený)